

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/વિશેષ નાગરિક અરજી નં. ૧૯૨૦૭/૨૦૨૨

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર

હા.

ના.

√

=====

યોગેશ મફતલાલ બારોટ

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

દેખાવ:

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે એમ. આર. એચ. બી. ચંપાવત (૬૧૪૯)

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે એન. એલ. બારોટ (૭૪૮૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨ માટે શ્રી એચ. એસ. મુનશો (૪૯૫)

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૩ માટે આપવામાં આવેલી સૂચના

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠાકર

તારીખ:૩૧/૦૧/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. વર્તમાન અરજી ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે, જેમાં મહેસાણાની શ્રમ અદાલત, જિલ્લા મહેસાણાના પ્રિસાઈડિંગ ઓફિસર દ્વારા ૨૦૧૭ની પુનઃપ્રાપ્તિ અરજી નં.૪૮ માં પસાર કરાયેલા ૨૧.૦૪.૨૦૨૨ ના આદેશને પડકારવામાં આવ્યો છે, જેમાં ૧૮ ટકા વ્યાજ સાથે રૂ. ૧,૪૫,૯૬૫ ના તબીબી બિલની ભરપાઈ માટેની પુનઃપ્રાપ્તિ અરજી નામંજૂર કરવામાં આવી હતી.

૨. અરજદારે આ અદાલત સમક્ષ દલીલ કરી છે કે અરજદાર ૦૩.૦૧૧ પર પ્રતિવાદી-કોર્પોરેશનની સેવામાં જોડાયો હતો.૧૯૭૯ સિદ્ધપુર ડેપો, પાલનપુર વિભાગમાં સહાયક તરીકે અને ત્યારબાદ મેહસાણા વિભાગ, પાટણ ડેપોમાં આર્ટ-એ ઇલેક્ટ્રિશિયન તરીકે બઢતી આપવામાં આવી હતી.૩૧.૦૫.૨૦૧૬ પર જ્યારે અરજદાર ફરજ પર હતો, ત્યારે અરજદારને હૃદયની સમસ્યા થઈ હતી અને

તેને હેટલ હેલ્થ કેર હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સારવાર બાદ અરજદારને ૦૨.૦૬.૨૦૧૯ પર રજા આપવામાં આવી હતી.અરજદારને સંબંધિત ડૉક્ટર દ્વારા ભવિષ્યની કાર્યવાહી તરીકે એન્જિયોગ્રાફી અથવા બાયપાસની સલાહ આપવામાં આવી હતી.કુલ ખર્ચ રૂ.૨૨,૯૧૪/- નો હતો અને ત્યારબાદ ફરીથી અરજદારને ૦૭.૦૬.૨૦૧૬ પર યુ. એન. મહેતા હોસ્પિટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને એન્જિયોગ્રાફી કરવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ અરજદારને ધમનીમાં અવરોધના અહેવાલ સાથે ૦૯.૦૬.૨૦૧૬ પર રજા આપવામાં આવી હતી, ત્યાં કુલ ખર્ચ રૂ. ૭,૮૬૮/- નો હતો.ફરીથી અરજદારે પોતાને બાયપાસ સર્જરી માટે ૧૫.૦૬.૨૦૧૬ પર અમદાવાદની સાલ હોસ્પિટલમાં દાખલ કરાવ્યો અને હોસ્પિટલના આગ્રહ મુજબ, એડવાન્સ માટે રૂ. ૧,૮૦,૦૦૦ જમા કરાવવામાં આવ્યા હતા.ત્યારબાદ, બાયપાસ સર્જરી કરવા પર, અરજદારને ૨૩.૦૬.૨૦૧૬ પર રજા આપવામાં આવી હતી અને ત્યાં કુલ ખર્ચ રૂ.

૩. અરજદારે તેની તબીબી સારવાર માટે કુલ રૂ. ૨,૧૩,૮૯૦ નું બિલ જમા કરાવ્યું છે, જોકે, પ્રતિવાદી-નિગમે ૦૨.૦૯.૨૦૧૬ પર રૂ. ૫,૫૯૭/-, ૨૯.૦૯.૨૦૧૬ પર રૂ. ૩૪૬/- અને કુલ બિલની રકમમાંથી રૂ. ૨,૧૩,૮૯૦-માત્ર રૂ.૬૯,૯૨૫/- ની આંશિક રકમ મંજૂર કરવામાં આવી છે, જો કે, બાકીની રૂ. ૧,૪૫,૯૬૫-ને પ્રતિવાદી-નિગમ દ્વારા મંજૂરી આપવામાં આવી નથી.ત્યારબાદ, અરજદારની તબિયત સારી ન હોવાથી, સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ

માટેની અરજી આપવામાં આવી હતી જે સ્વીકારવામાં આવી હતી અને અરજદારને ૩૦.૧૧.૨૦૧૬ માંથી સેવામાંથી નિવૃત્ત થવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ, બાકીના તબીબી બિલની મંજૂરી માટે વિવિધ વિનંતીઓ કરવામાં આવી હતી અને આખરે નોટિસ પણ જારી કરવામાં આવી હતી જેમાં પ્રતિવાદીને રૂ. ૧,૪૫,૯૬૫-ના તબીબી બિલની ચૂકવણી કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું.

૪. લાંબા સમયથી રાહ જોતા, ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ, ૧૯૪૭ની કલમ ૩૩ (સી) (૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી (ત્યારબાદ તેને "આઈ. ડી. અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ૨૦૧૭ની પુનઃપ્રાપ્તિ અરજી ૪૮ છે, જેમાં ૧૮ ટકા વ્યાજ સાથે રૂ.૧,૪૫,૯૬૫/- વિદ્વાન શ્રમ અદાલતે પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી ઉપરોક્ત અરજીને નકારી કાઢી છે જે આ અદાલત સમક્ષ પડકારનો વિષય છે.

૫. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત અને પ્રતિવાદી માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુનશી અને રાજ્ય માટે વિદ્વાન એજુપી શ્રીમતી ભાટી સાંભળ્યું.

૬. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત રજૂ કરે છે કે હોસ્પિટલમાંથી જે સારવાર લેવામાં આવી હતી એટલે કે સાલ હોસ્પિટલ અને યુ. એન. મહેતા હોસ્પિટલમાંથી જે તારીખના ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ ઠરાવમાં માન્ય હોસ્પિટલોની યાદીમાં છે.જો કે, ઉપરોક્ત હોસ્પિટલોને મંજૂર કરાયેલી હોસ્પિટલો તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવી

હોવા છતાં, જે તબીબી ખર્ચનું બિલ આપવામાં આવ્યું હતું તે પ્રતિવાદી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું ન હતું.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત રજૂ કરે છે કે ઉપરોક્ત બિલનો નિકાલ ન કરવા માટે, વર્ષ ૨૦૦૫ ના ઠરાવની નિર્ભરતા મૂકવામાં આવી હતી જે શસ્ત્રક્રિયાના ૧૦ વર્ષ પહેલાની હતી અને રૂ. ૬૭,૮૨૫/- ની રકમ માત્ર સાફ કરવામાં આવી હતી.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત રજૂ કરે છે કે ઉપરોક્ત નીતિ વર્ષ ૨૦૦૫ માં અને તે પછી બનાવવામાં આવી હતી, તેમ છતાં દરમાં વધારો થયો હતો તબીબી સારવાર, નીતિ જેવી છે તેવી જ રહી અને કોર્પોરેશનો હોસ્પિટલોના પ્રવર્તમાન દર મુજબ રકમ ચૂકવી રહ્યા નથી.

૬.૧.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત એ ૨૦૦૧ના ૧૦ એસસીસી ૧૬૭ના અહેવાલમાં કે. પી. સિંહ વિરુદ્ધ ભારત સંઘના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા નિરીક્ષણ મુજબ, રાજ્ય સરકાર સમયાંતરે દરમાં સુધારો કરવા માટે બંધાયેલી છે જેથી લાભાર્થીને સંબંધિત કર્મચારી દ્વારા કરવામાં આવેલા ખર્ચ મુજબ ભરપાઈ મળે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત એ ચંદ્રકાંત કાંતિલાલ દવે વિરુદ્ધ ગુજરાત રાજ્યના કેસમાં આ અદાલત દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્ણય પર પણ આધાર રાખ્યો છે અને રજૂઆત કરી છે કે સત્તાવાળાઓએ વધુ જવાબદાર બનવું જરૂરી છે અને યાંત્રિક રીતે કર્મચારીને તેની કાયદેસર ભરપાઈથી વંચિત કરી શકતા નથી.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત રજૂ કરે છે કે નીતિ ઘડવાનો ઉદ્દેશ તબીબી સંભાળ પૂરી પાડવાનો છે અને તેથી, જે ખર્ચ

થાય છે તેની તાત્કાલિક ભરપાઈ કરવી જરૂરી છે.વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત રજૂ કરે છે કે ઉપરોક્ત નિર્ણયને ધ્યાનમાં લીધા વિના, વિદ્વાન શ્રમ અદાલતે અધિનિયમ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩ (સી) (૨) હેઠળ દાખલ કરેલી અરજીને નકારી કાઢી છે અને તેથી, વિવાદિત એવોર્ડ રદ કરવા પાત્ર છે અને અરજીને મંજૂરી આપવી જરૂરી છે.

૭. તેનાથી વિપરીત, પ્રતિવાદી-કોર્પોરેશન વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુનશી એ રજૂઆત કરી છે કે અરજદાર ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ દ્વારા નોકરીદાતા તરીકે ઘડવામાં આવેલી નીતિ અનુસાર ભરપાઈનો લાભ મેળવવા માટે હકદાર છે.નીતિ સૂચવે છે કે હૃદયની સમસ્યા માટે, નિયમો રૂ.૬૦,૦૦૦/- સુધીની તબીબી ભરપાઈ પ્રદાન કરે છે.એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે આ નીતિ ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ દ્વારા સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યમાં એકસમાન રીતે લાગુ કરવામાં આવી છે અને તે મુજબ રૂ.૬૭,૯૨૫/- નું બિલ બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું અને ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ ના પરિપત્રને નીતિગત નિર્ણય ગણાવ્યા પછી, વિદ્વાન શ્રમ અદાલતે વર્તમાન અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી પુનઃપ્રાપ્તિ અરજીને યોગ્ય રીતે ફગાવી દીધી છે અને તેથી, કોઈ હસ્તક્ષેપની જરૂર નથી.તેથી, અરજીને રદ કરવાની પ્રાર્થના કરવામાં આવે છે.

૮. વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લઈને અને તારીખના પરિપત્રને ધ્યાનમાં લઈને ૨૦.૧૨.૨૦૦૫, તે બહાર આવે છે કે અરજદારે બાયપાસ સર્જરી કરાવી છે અને ત્રણ જુદી જુદી હોસ્પિટલોમાં સારવાર લીધી હતી અને રૂ. ૨,૧૩,૮૮૦-નું તબીબી બિલ મૂક્યું હતું. ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ ના પરિપત્ર અનુસાર, કોરોનરી આર્ટરી બાયપાસ ગ્રાફ્ટિંગ (સીએબીજી) દ્વારા કોરોનરી ધમની તરફ રૂ. ૬૦,૦૦૦/- છોડવામાં આવ્યા છે અને દવાઓ માટે રૂ. ૬,૦૦૦/- મંજૂર કરવામાં આવ્યા હતા. અરજદાર દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવે છે કે સારવાર વર્ષ ૨૦૧૬ માં લેવામાં આવી છે અને કોર્પોરેશન દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલ પરિપત્ર ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ નો છે અને તેથી, ઉપરોક્ત પરિપત્ર લાગુ કરવાને બદલે, પ્રવર્તમાન દરે ભરપાઈ કરવી જોઈએ. અરજદાર માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચંપાવત દ્વારા જે નિર્ણય પર આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો, જ્યાં મુદ્દો હોસ્પિટલમાંથી સારવાર લેવાનો હતો જે કોર્પોરેશન દ્વારા એમ્પેનલ કરવામાં આવ્યો ન હતો. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે દર અતિશય હોવા છતાં, તેમના જીવનના અસ્તિત્વ માટે કટોકટીની સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, બિલની ભરપાઈ માટે પેનલમાં સામેલ હોસ્પિટલમાંથી મંજૂરી અને સારવાર એકમાત્ર પરિબળ ન હોઈ શકે.

૮.૧. તાત્કાલિક કિસ્સામાં, તે આધાર નથી કે સારવાર હોસ્પિટલમાંથી લેવામાં આવી હતી જે કોર્પોરેશન દ્વારા એમ્પેનલ નથી અને જો કે, તબીબી બિલની ચૂકવણી ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ ના પરિપત્રના આધારે કરવામાં આવી ન હતી, જેમાં

વિવિધ બિમારીઓ માટે બિલની ભરપાઈ માટે ચોક્કસ દર નક્કી કરવામાં આવ્યા છે.તે નિર્વિવાદ સ્થિતિ છે કે આ પરિપત્ર ગુજરાત રાજ્ય માર્ગ પરિવહન નિગમ દ્વારા સમગ્ર ગુજરાત રાજ્યમાં એકસમાન રીતે લાગુ કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી, શું આ અદાલત, ભારતના બંધારણની કલમ ૨૨૬ અથવા ૨૨૭ હેઠળની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને નીતિ બહારના બિલની ભરપાઈ કરવાના નિર્દેશો જારી કરી શકે છે, તે આ અદાલત સમક્ષ વિચારણા માટે એક વિવાદાસ્પદ પ્રશ્ન છે.

૮.૨.આ અદાલતે **ઉગાર સુગર વર્ક્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ દિલ્હી વહીવટીતંત્રના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા ૨૦૦૧ ૩ એસ. સી. સી. ૬૩૫** માં નોંધાયેલા નિર્ણયનો સંદર્ભ આપ્યો છે, જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું છે કે ન્યાયિક સમીક્ષાની સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, અદાલત સામાન્ય રીતે નીતિગત નિર્ણયોમાં દખલ કરશે નહીં સિવાય કે આવી નીતિને દુર્ભાવના, ગેરવાજબી, મનસ્વીતા, અન્યાયી વગેરેના આધારે દોષિત ઠેરવી શકાય. માત્ર હકીકત એ છે કે તે પક્ષોના વ્યવસાયિક હિતોને નુકસાન પહોંચાડશે, નીતિને અમાન્ય બનાવવાનું વાજબી ઠેરવી શક્યું નથી.સંપૂર્ણ આર્થિક પરિબળો સાથે સંકળાયેલા નીતિગત નિર્ણયો, તેથી અદાલતો આર્થિક નિર્ણયોમાં દખલ કરવાનું ટાળશે કારણ કે તેને આર્થિક અભિયાનો, ન્યાયિક સ્વભાવના અભાવ દ્વારા માન્યતા આપવામાં આવી છે.

૮.૩.સંબંધિત અને જર્મન વિચારણા કર્યા પછી નીતિમાં ફેરફાર કરવો, ફરીથી ફેરફાર કરવો, ફરીથી ગોઠવણ કરવી એ રાજ્યનું કામ છે, તેથી, જરૂરિયાત અને

અન્ય ભૌતિક પાસાઓ અનુસાર નીતિ ઘડવી તે રાજ્ય અથવા નીતિ ઘડવૈયાઓની વિવેકબુદ્ધિ હશે.નીતિ સંબંધિત નિર્ણયમાં હસ્તક્ષેપ એ નીતિની શુદ્ધતા, યોગ્યતા અને યોગ્યતાની તપાસ કરતી અપીલીય સત્તામંડળ તરીકેની કાર્યવાહી સમાન હશે.*ડિરેક્ટોરેટ ઓફ ફિલ્મ ફેસ્ટિવલ વિરુદ્ધ ગૌરવ અશ્વિન જૈનના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતે ૨૦૦૭માં ૪ એસ. સી. સી. ૭૩૭માં* અહેવાલ આપ્યો હતો કે "ન તો નીતિ ઘડવા માટે કારોબારી હકદાર છે તેવી બાબતો પર કારોબારીના અદાલતના સલાહકારો છે.સરકારની નીતિની તપાસ કરતી વખતે ન્યાયિક સમીક્ષાનો અવકાશ એ તપાસવાનો છે કે શું તે નાગરિકોના મૂળભૂત અધિકારોનું ઉદ્ધંધન કરે છે અથવા બંધારણની જોગવાઈઓનો વિરોધ કરે છે, અથવા કોઈપણ વૈધાનિક જોગવાઈનો વિરોધ કરે છે અથવા સ્પષ્ટ રીતે મનસ્વી છે.અદાલતો નીતિમાં આ આધાર પર દખલ કરી શકતી નથી કે તે ખોટી છે અથવા આ આધાર પર કે વધુ સારો, ન્યાયી અથવા સમજદાર વિકલ્પ ઉપલબ્ધ છે.ન તો નીતિની કાયદેસરતા, ન તો નીતિની ડહાપણ અથવા મજબૂતી ન્યાયિક સમીક્ષાનો વિષય બની શકે નહીં."

૯. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં આ અદાલતનો મત છે કે અદાલતો નીતિવિષયક નિર્ણયોમાં દખલ કરી શકતી નથી અને એવું માને છે કે અરજદાર વળતર માટે હકદાર છે જે ૨૦.૧૨.૨૦૦૫ ના પરિપત્ર દ્વારા સ્વીકાર્ય નથી.

૧૦. પરિણામે આ અરજી રદ કરવામાં આવે છે.

(એમ. કે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તી શ્રી)

વિષય:

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.